

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
і АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто нощ. шила 143.322
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИПРИМКА

20 сот.

Сумерк одної нації.

Львів, 12. липня 1927.

Одна з нинішніх т. зв. держав-побідниць і одна з диктаторок у повоєнній міжнародній політиці, а саме Франція, хоч сильна економічно і політично, має свою дуже слабку сторінку, до тої міри слабу, що навіть нею важкі думи на всіх далеких і розумних синів нації як політиків так учених, як поетів так шкільних смертельних французьких патріотів. Що є цією Ахіллевою п'ятою Франції і французької нації? — І депопуляція, що росте з дня на день і що віщує недвозначно погіршення вимирання французьк. племені.

Для бистрозорих французів нині ж є найважливішою справою німецько-французькі рахунки чи італійсько-французьке напруження, бо це справи, які мають проминаючий характер, хоч що правда можуть вони мати посередньо або й безпосередньо немалий вплив навіть на приспівання того страшного процесу вимирання. Та сам процес не є проминаючим. Тут треба провідним думам нації щойно думати над тим, якби цей процес припинити і якби його відвернути. Очевидно, що кожний француз не любить про ту справу говорити, не любить і думати про неї.

Ціє страхиття старається забути, ведучи інтензивне громадське, політичне чи мистецьке життя, переживаючи живо всі його калейдоскопічні хвилі зі світлами й тінями, переживаючи і заабсорбовуючи свої змісли і почування усіма сензаціями від Ляндірі почавши а на Доде скінчивши. А доволі таких сензацій дає сам Париж для усіх французів. Та попри те все процес вимирання посувається все вперед. Однак є там всетаки державні установи і уряди, що прояви того процесу точно нотують і навіть їх публікують. Кожного кварталу публікує уряд статистичні дані про рух населення. Ось недавно появилася дані за першу четвертину цього року. Отже мова тих спублікованих цифр є дійсно жаклива. За три перших місяці втратила Франція 32.252 душ населення. В той же час число народин у 1926 р. було вище від числа смерті у цілій Франції всього на 9.091. Замітне також те, що за три перших місяці не тільки число народин значно зменшилося, але збільшилася також і смертність. В минулому році за такий самий час померло 186.376 людей, а цього року за перших три місяці вмерло 221.827 людей, тобто на 36 тисяч більше. Смертність дітей до 1 року збільшилася в тому самому періоді порівняючи з попереднім роком на 2 і пів тисячі.

Якщо Франція усунула б одного дня всіх чужинців, переважно емігрантів ці цифри вишляло б ще страшніше, бо серед численних сотень тисяч чужинців є плодотворні італійці, еспанці та славяни. Якби хотів пошукати в Європі за другим аналогічним випадком вимирання народу, то не вийшов би його ніде. Ще одна половина Австрії страждає депопуляцією, але зі зовсім інших причин. Віденська управа міста опублікувала останніми часами матеріали про рух населення за цілий рік. З цього видно, що за ос-

татніх чотири роки число народин в Австрії зменшилося на 25 відсотків. Однак різнобіжно з тим помітне, напр., у Відні дуже цікаве явище, а саме: в той час, коли сильно зменшується абсолютне число народин, рівночасно дуже збільшується число несупружних народин. В 1922 р. було у Відні 30.444 народин, а з них 4.904 позасупружних. Кожна шеста дитина була неправого ложа. В 1926 р. число народин зменшилося до 23.078, а скількість позасупружних дітей піднялася до 5.007.

Усі ці суперечності і неправильності у руху населення містять у собі без сумніву завязки дуже поважних політичних ускладнень. Щож до Австрії, то всі ці аномалії вказують на неприродний дивогляд, витворений штучно т. зв. державо-побідницями у формі держави з цілком неприродним уложенням та розбюкуванням населення на території того краю, де сама столиця містить третину населення держави. Коли там ті відносини зміняться, а зміняться напевно, то зміниться все інше. Зрештою сумерк віденців не означає ще вимирання німців.

Не те з Францією! Над нею ваготить це явище немов якесь фатум. Тоді, коли бачимо надмір населення в Німеччині, і дуже гостро відчутий ще більший надмір у Італії, то Франція серед тих двох сусідів під тим оглядом нидіє. Італійський фашизм від спроб над розв'язанням проблеми розміщення надміру населення дійшов до спеціальної концепції міжнародної політики і своєрідного фашистського імперіалізму. Нині не улягає ніякому сум-

ніву, що це стало головною причиною італійсько-французького напруження. Італія пригадує під тим оглядом іншу далеку азійську країну, що теж задихується від надміру населення, а саме Японію з її американсько-японським напруженням, що має ту саму причину. Бож Америка має ще подостатком місця для нових поселенців, але Японців до себе не випускає.

Цілий світ стає для людського роду щораз то тіснішим та вузким. І коли великий капітал кожної великої держави прагне до так сказати економічного імперіалізму, то держави, багаті не капіталом, а людським матеріалом прямують до — назв'ї його — демографічного імперіалізму. Їх головна ціль розмістити надмір свого населення і опанувати в тій цілі якнайбільше нової переважно чужої території.

Очевидно, що недалеко та доба, коли на порядку історії стане велика проблема вирівнювання та перерозмішування населення на цілій земській кулі. Воно мусить прийти з усією своєю складністю та труднощами і спричинить цілком новий поділ земних територій, та розкоження на них державних границь. В такій добі незavidне буде положення вимираючої французької нації та її території. Бо її зможуть посісти ті, що матимуть життєву силу та волю до життя, а не анемічні та вигибаючі племена, що не матимуть сили оборонити своєї території. Якщо французи не припинять якимсь чином теперішнього процесу вигибання нації, то очевидно, в добу „демографічного“ імперіалізму цезнуть з лиця землі.

За український театр у Львові.

Огляд діяльності в справі будови нашого національного театру у Львові.

Справа будови нашого театру у Львові, що живо інтересувала українське громадянство перед війною, відновилася в останньому часі запитами про те, що діється з зібраними фондами, як також замітками на цю тему. Тому Комітет будови нашого театру у Львові вирішив на останньому засіданні під проводом голови д-ра Костя Левницького подати до публічного відома огляд діяльності в справі будови українського театру у Львові, сподіючися, що тим способом краще причиниться до об'єктивного прояснення справи в українським громадянстві.

I.

Почин до будови народнього театру у Львові (1886).

Почин до збирання фонду на будову українського театру у Львові дали галицькі українці, складаючи свої датки на отсю ціль в Т-ві „Просвіта“ у Львові, почавши від року 1886, себто від часу, як Руський Народний Інститут „Народний Дім“ у Львові відмовився відступати сально „Народного Дому“ на представлення (вистави) нашого театру, що був тоді під управою Т-ва „Руська Бесіда“ у Львові. Отся подія заставила наше громадянство пригадати над потребою будови нового Народного Дому, в котрім могли би мати приміщення наш театр і на-

ші товариства. За цією думкою почали від березня 1886 р. впливати до Т-ва „Просвіта“ у Львові жерти (датки) на будову дому „Просвіти“.

Щоб не допустити до непорозуміння, Головний Виділ Товариства „Просвіта“ розділив з кінцем 1889 р. зібрані до того часу фонди на дві часті, по заявленій волі жертводавців: одну на дім Т-ва „Просвіта“ у Львові (який опісля купило Товариство в р. 1895), другу на фонд будови народнього українського театру у Львові.

З кінцем 1892 р. стан фонду на будову нашого театру виносив квоту 3.500 ав. зол., що була перехована в Товаристві „Просвіта“ у Львові. До зложення отсього первісного фонду найбільше причинилися: родина Ясеницьких, віденські богослови і доходи з концертів академічної молоді.

II.

Перший комітет до збирання фонду на будову театру (1893).

З метою розвинення ширшої діяльності для збирання фондів на будову театру скликав товариства „Просвіта“ і „Руська Бесіда“ у Львові нараду двайських українців, що відбулася в дні 8. грудня 1892 р. На цій нараді вибрано адміністраційний комітет з 15 членів до ведення справ будови українського театру аж до збирання

фондів на будову театру. Вибрані члени отсього комітету будови народнього театру уконститувалися в дні 10. січня 1893 р., вибираючи головою комітету о. радника Василя Левницького, заступником голови радника Теофіла Мандичевського, скарбником ст. радника Теофіла Бережницького, контролером о. катехита Олексія Торонського, секретарем д-ра Костя Левницького. Той комітет розвинув успішну діяльність, бо з кінцем 1898 р. стан фонду будови театру виносив уже квоту: 28.417 зол. ав. 60 гр.

У 1899 р. оснувалося „Українсько-Руське Драматичне Т-во ім. Івана Котляревського“ у Львові, за ініціативою Володимира Лаврівського, що покляло собі за ціль: збирати фонди на будову театру, видавати драматичну бібліотеку, улаштовувати театральні вистави і т. ін.

Таким чином справами нашого театру занялися три установи: Товариство „Просвіта“ у Львові, що переховувало зібраний фонд на будову театру; Т-во „Руська Бесіда“ у Львові, що вело артистично-адміністраційну управу народнього театру, покищо аандрівного і Драматичне Т-во ім. Івана Котляревського у Львові, що зачало далі збирати фонди на будову українського театру у Львові.

Користаючи з нагоди, приступило Т-во „Просвіта“ дня 11. липня 1901 р. до купна старої реальності при вул. Підвалля ч. 7 у Львові за ціну 90.000 ав. кор. на ціль будови театру, на що вжило фонду, який мало у своїм перехованню.

III.

Красний комітет будови театру у Львові (1903).

Відчуваючи щораз більше потребу постійного театру в столиці краю, що мав би стати підмогою розвою українського драматичного мистецтва й бажаючи якнайшкоре здійснити отсе домагання — за почином д-ра Евгена Олесницького основано в місяці червні 1903 р. одиникий краєвий комітет будови націй українського театру у Львові. Отсей комітет уконституувався, вибираючи головою д-ра Костя Левницького, першим заступником голови д-ра Евгена Олесницького, другим заступником голови Володимира Шухевича, касієром о. Олександра Темницького, контролером Петра Огоновського, дорадниками технічними: Сильвестра Гавришкевича, Івана Левинського і Василя Нагірного, дорадниками правними: д-ра Костя Левницького, д-ра Микола Шухевича і д-ра Ст. Федіака, секретарем д-ра Михайла Кошубу.

Цей комітет купив дня 1. серпня 1903 р. реальність на стоці вулиці Сикстуської і Льва Сапига у квоті за ціну купна-продажі в квоті 280.000 ав. корон, уважаючи на ріжний ґрунт тої реальності за найбільше відповідне місце під будову театру. На покриття тої ціни купна-продажі зложилися: ціна старої реальності при вул. Підвалля ч. 7 у Львові, котру відкупило Т-во азайських українців „Дністер“ у Львові; залізний фонд Т-ва „Руська Бесіда“ у Львові, як Івана Котляревського у Львові, як також жерти (датки), зібрані в

Знамениту теко-
анду відживачу

сметанкову

поручає

Фабрика А. ПАСЕЦНІ, С. А. Краків

При закупні звертати на нашу увагу
361 фірму.

краю повітовими комітетами і датики безпосередньо впливаючі на будову театру.

Право власності закупленої реальності зафіксовано тимчасово на рік Т-ва „Просвіта“ у Львові, котре зобов'язалося зінати кожного часу правний акт до перенесення права власності тої реальності в хосен тої фундаційної установи, якій кравейний комітет національного українського театру у Львові передасть управу цього театру.

В місяці серпні 1903 р., коли приступлено до купна реальності за стоїч вул. Сикстуської і Льва Саліні, на котрій мав стати наш театр, комітет будови театру продав „Дністрові“ реальність при ауд. Півалля ч. 7 за квоту 96.660 ав. кор., з котрою по потрученні гіпотечних довгів виллинуло готівкою до фонду будови театру 72.212 ав. кор. 40 сот. Опісля „Просвіта“ зложила решту зібраних датків у квоті 653 ав. кор. 48 сот. „Руська Бесіда“ дала з залізничного фонду 3.000 кор. заставними листами, то значить готівкою 2.980 кор. 40 сот., а Т-во Ім. Івана Котляревського квоту 6.113 кор. 69 сот. Отже разом на виплату ціни купна було 81.959 кор. 97 сот.

В роках 1903, 1904 і 1905 вплинули дальші датки в квоті: 59.665 кор. 65 сот., що виказало в році 1905 загальну суму приходу в квоті 141.625 кор. 62 сот., а недобір на заплату оставшої ціни-купна за набуто реальності під будову театру покрили тимчасово члени комітету будови театру особистими позичками.

Вкінці з відпродажі злишних парпель заплачено цілу ціну купна реальності і в р. 1913 остала надвишка в сумі 92.601 кор. 82 сот. на будову театру.

(Кінець буде.)

Д-р Кость Левицький.

За море — за хлібом.

З корабля „Десна“.

Leixols, Португалія.

Богато наших земляків їде за море шукати долі. Ідуть і бувають люди, що бувають вже в Канаді чи Сполучених Державках один раз і більше, а деякі ідуть уперше. Ідуть трома групами; одні від других осторожно.

Горе землякам нашим: люди із Закарпатської України на чеський лад квалічать свою мову або й по малярськи між собою балакають. Іх 10. Вони сперше ідуть на чужину, до Аргентини, шукати долі та заробітків.

Ідуть глянці чеськими осадниками та вишком „з нашої псевдої“ асмаї за океан. Другі даї групи йдуть з Польщі: Галичани та Волинники.

Перші, це переважно вхожалі люди, що бувають в Канаді або Північній Америці вже й не раз. Тепер не пускають туди, то вони ідуть до Аргентини. Чуюмо їхню гутірку — питаємося, що то за люди, а вони соромляться себе... Гірко і болюче чути це по усіх наших жертвах та ранах. І аж після довгої розмови кажуть, що „русини“, а лише деякі що... українці. Тяжко про це говорити, соромно...

Третя група: Волинники — їде до Бразилії. Вони продали все та ідуть на нові землі, купивши собі заочно в Сан-Павльо по 24 гект. землі. Вони називаються „русини“. Тяжко стає по тих говірках.

Перші тримаються купи з мадярами та словаками, другі з поляками, треті з Литвинцями та білорусинами.

Поруч ідуть жиди в більшій масі ніж українці. Ідуть з Польщі, Румунії, Латвії, Естонії, Литви, Рад. України та Палестини і усі тримаються купи, всі боронять спільно своїх інтересів. Їде їх кількасот родин і всі до Бразилії та Аргентини.

Не динуюся, що вони ідуть з Польщі та Румунії, або й сумежних республік, а дивно, що ідуть вони з України. Старші та солідніші кажуть, що ще багато поїде, тисячі поїдуть, усі ті, яким удалось заробити на рад-владі або ті, що не все втратили за її панування. Чому ідуть? Віяна буде, біда буде, погроми будуть, — це вони на своїй мові так один другому перекладають; на запитання постороннього чоловіка кажуть, що ідуть у гостину до родичів.

Дивно, що рад-влада, що не дає майже нікому дозволів на виїзд, так легко в такій скількох видає дозволів на виселення жидам до Америки та Палестини.

Спеціально до Палестини дуже легко та охоче дає влада такі дозволі. По їх оповіданнях такі дозволі дають тисячам родин. Богато з них використали ці дозволі, поїхали до Палестини, заміняли там

нашпорти на англійські та ідуть тепер з Палестини до Америки.

Старі палестинські осадники-жиди теж кидають Палестину. „Нічого там робити, каже старий харківський купець шукати щастя в Америці. А молодь, що докинула або й недокінчила рад. гімназії на Україні, що рішає світові та українські проблеми в кульгарною радянською легкістю: „Українцям але на Україні через український шовінізм“. Коли справа заходить про Палестину, — з блискучими очима, а молодим захопленням, оповідають про свою колонізацію, про багачтво монополювальних міст, хвалять доходи до абсурду свою кам'янисту землю, з захопленням оповідають, що тепер вже араби не страшні їм, бо їхні жидівські осадники озброєні кулеметами, що їм виділи англійці, що їх вже часто густо бояться араби, а не навпаки.

Стає неприємно чути від комуніста одиочасно широкого жидівського патріота оповідання про арабські погроми. Але в масі вони стримані: старші араби-жиди стримують осадників: „не негідно оповідати!“... А на запит чому вони так кричать та протестують проти жидівських погромів, та з такою радістю оповідають про погроми арабів, висвітлюють вони, цілком як російські чорносотенці: „араби — це дикуни, це підлий, хитрий, шахрайський розбишацький нарід“. Несамовіть приходить думка: нехай Боже пошати комусь меншістю у жидівську державу. Краще з цими комуністами з перед 1926 р., а тепер націонал-патріотами (і комуністами, коли це торкнеться сходу) не зустрічатися, бо й ніколи не були анти-семітими можна ним стати.

Закінчу про них словами:

„Палестина це рай“. Але-ж вони лавою ідуть з раю до Америки? Чому?..

Ще дещо про їх побут: розмовляють вони всі майже на 4 мовах: гебрейській, арабській, жидівській (жаргон) та російській. Часто і на англійській та французькій. Ті, що народжені в Палестині на гебрейській, арабській, жидівській та англійській.

Між масою своїх дуже красивих пісень мають вони і наші, напр. співають наголос: „Тече річка невеличка з вишневого саду“... Пісню, що і змістом своїм теж до нашої подібна. Висловлюють відважну думку, що вони й до нас занесли, а не в нас випозичили або попросту взяли, не питаючись. Корабельне Товариство *Royal Mail Compagny* гордиться тим, що всім де треба й де не треба красуються у неї написи на жидівській мові, тоді, як мова народів, що постачають їм значний контингент пасажирів, ніколи не знаходять місця в обявах та оголошеннях. У тому числі є й наша. Нашим подорожнім требаб собі вишукати іншу корабельну

IV.

Цей год пізно почалося в заводі „прізвистовство“ і затяглося аж до весни... Лісовою стежкою, під хуторськими шляхами, йшли люди „на зміну“. В кушах чувся гомін чоловіків, вигуки та сміх дівочий. Там-тут із-за дерев майне червоненька хустинка або білий рушник на плечах робітника. За лісом, на роздолі тягнеться ціла валка і зникає за ясеневськими ярами. Під заводом, коло темника, якісь-то купи в степу: там полюб'ють буряки...

Поблизу, в кушах, шугнула дівчина. Вівдя й Ониська насторожились... Але й гомін заводчан і дитяча біганина ушухли. По горі над лісом посивілував вітерець; внизу, в ставу, в срібній купелі плюскало сонце, а за ставом, на горі, виспівувала чиясь дівка... Та на горбах крутились вітряки...

Ониська заспокоєно сказала — Нікого...

Вівдя тихо-сумно прошепотіла: — Яка-ж ти страшна, сестро... Під очима у Ониськи були великі чорно-сині смуги; на одній щоці зашкарбувалася рана. Замість очіпка на голові Ониська мала пов'язку з порваної сорочки; вищита аубчиками чохла лежала на сивому волоссі. В очах старої жінки застиг недоліський жак... Тіло раз-у-раз здригувалося нервовою судорогою переліваної людини.

Вівдя одвернулася. Ониська поглядала навкруги — і зупинила

Перед виїздом на Ферті забезпечити своє майно

від огню і крадежі

2322

тілми в

10-10

Т-ві взаїмн. забезпечень „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Агентів у всіх місцевостях Галичини.

ліній, яка ставилася би до наших подорожніх з більшою пошаною, або бодай (при нашій скромності) не гірше ніж до інших.

С. Стен.

Виборчі вислідні.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Громадські вибори в повному розгарі. Населення бере дуже живу участь у виборах. Де в більшій кількості Польщі, так наказні комісарі в роменському районі несправдливо, щоб при есенціальній намірі виборців мати підставу до вимовлення протестів. З відповідей виборців маємо вже такі відомості: **Львів:** Створено безпартійну комісію, наслідком якого Польщі дістали 22 мандати на 26 виборчих місць. **Вибірковий старий:** Польща дістала японні українська діста; на виборчих місцях одного поляка. **Копичини:** дістали 20 українців і 20 поляків, заклали матіанієм наслідком півта. Проти виборів у 4-ому колі висловлено протест. **Орлів:** Польщі англійцями підчас виборів у П. колі півта з виборчого лозунга, написали на виборчу урпу і півнуку своїй відкритій картки: в той спосіб вибори дістали двома голосами півне коло. Висловлено протест. **Шидлівці:** Була висловлена протест нашої християнсько-польської діста. Залучили сильний вплив у виборах шидлівська діста з усіх колах побідила. **Товстені:** Польща, бачучи, що не перелазить зі в одному колі, дістали на допущення до перелазу голосування. Нові вибори малися до староства на 12. липня. **Крогуля:** Перейшли у всіх колах наша діста проти діста північних радних і поляків. **Копичини:** дістали: Вибрано радними 17 українців, 3 жидів і 16 поляків.

МИКУЛИНЕЧЧИНА.

1) **Микудини:** І. коло 6 поляків, українці і часті жидів участі у голосуванні з тим колі повсім не брали і своїх кандидатів з уваги на безпартійність не ставили. II. коло вибрало 8 жидів; III. коло 3 українців і 5 жидів; IV. коло 2 українців і 2 поляків і 5 жидів. З українців вибрані радними: адд. др Роман Олександр, а. Емел Кароль, Іван Абрамівський, Михайло Гречинський і Павлик Шкварка. Українці йшли до виборів у комісії з сім ністима. 2) **Застави:** на 24 радних вибрало 11 українців і 13 поляків. **Застави:** на 24 радних вибрало 22 українців і 2 поляків. 3) **Личини:** на 24 радних вибрало 12 українців і 12 поляків. 4) **Домови:** на 16 радних вибрало 2 українців, 2 жидів і 12 поляків. Українці були в комісії з німціями. 5) **Личини:** на 24 радних вибрало 12 українців і 12 поляків. 6) **Кривий:** на 16 радних вибрало 10 українців і 6 поляків. 7) **Личини:** на 24 радних вибрало 22 українців і 2 поляків. 8) **Воя:** на 24 радних вибрало

К. АНИШЕНКО.

5

МИРОНОСНИЦІ.

(Продовження.)

„Думаю собі: нагробастали в заводі всякого добра, а улають бідну пролетарію. Це в нас у моді: куркуляни як понаділає на себе всякі старі жупани та свити до двох усіх. Старші та й годі. Але поглянеш такому старцеві на вид і бачиш — хитрує чоловік... чи себе дурить, чи других...“

А на Саньку, — скажу тобі, голу-бонько, — горе горенне сидить і чорну пісню співає... Все-таки кажу:

— Чи не сором!... хтож не знає, що твій батько й чоловік возами сахар возили? Невже ти пошкодуєш батьку якогось фунтика...

— Чоловіка в мене нема і батька не знаю. Олексєє своє пропав, а квартирант вистроївся та й хоче мене за жілку брати... начеб то в ариями...

То ти, виходить, ще діваєш? То тобі в мирноносницях не можна...

— Ні, не дівка я... а — мати... Наче затремтіла Санька, але твердо сказала: — покритка...

— Петрова долубовиця! — грохи не вирвалось у мене, але думаю: тепер про все дізнаюсь.

— А дитина-ж де?

Одвернулася Санька. Вітер з ставу ляснув хвостикомі санічної кусточки й притуляв їх до обличчя: ще черніше здавалось во-

но... Схилила Санька голову — тихо каже:

— Ви — Петрова мати... Вас мені не боляно: отут моя дитина... Пучкою указала на лотоки. Я з нестями питаю:

— А чие-ж воно?

І сама тремтю. В серці гадка: може, то моє онученятко погинуло...

— Це давня справа, мамо. Не сердьтесь, що я вас так величаю. Не знала я матери, а на серці й на язичі це слово живе — до вас воно вирвалось із серця... Пробачте... Кажу вам, давня це справа — до війни було. Породила і втопила. І от сім год мучить мене совість...

— То чие-ж воно було?

— Олексєє.

— Тю! На твою голову! Од рідного батька?...

— Не батько він мені, а так... Поки він в люди не вийшов, жили — зби день до вечора. А оце, як в раду його обрали, насівся: заміж за лапачона, такого-ж пияницю, як і сам Олексєє. Всім людям, мамо, прийшла воля, у всіх є захист і порада, тільки в мене немає. Одхожу в мирноносницях, серце своє заспокою і піду до Києва...

Якраз задзвонили до вечірні... Благословить Господь твою стежку, моя дитино... Підемо до вечірні...

— Ні, мамо, треба додому: буде Олексєє бити, як загавося...

Оттака-то була друга мирноносниця. А третьою була ти, а четвертою я...

погляд під темником... сказала:

— Колись і я полола і копала панські буряки... А тепер Оксанку послали — хай учитесь займати рядки. Мала ще й дурна — з тра*). Одні голісінькі стіни zostались. Ой, горе-ж моє горе: по всіх світах ти ходило, а на мій двір звернуло...

— Угамуй, сестро, моє серце — Ой, не вгамувати його, коли воно болить і дихати не дає...

Посеред посту скоїлось Онисьці лихо. Темної ночі вихали на двір кінні. Загулювали на подвір'я.

— Одчиний, тітко, хату. — Одчинила, каганець засвітила.

Денис — чоловік — під піччю спав, Оксана на полу, а квартирант-лапацон на даві...

Ввійшли гості: всі, як один — гинді; лиць немає: чорними хусточками закрито, а для очей — лірочки. В руках: обрізани, рушничі та бомби.

— Де твій чоловік, бабо?

— В заводі.

— А це хто?

— Квартирант.

Іхній старший поклав на стіл бомбу, сказав до своєї команди:

— Забирайте все. А з хазяйкою я буду балакати. От-що, бабо: ми знаємо, у тебе є десять фунтів золота. Коли грабували завод, таї чоловік розбив касу і гроші забрав собі. Щоб довго не патяка-ти: де золото?

(Далі буде)

*) Треба. А ат.

результатом будуть тільки акти геноциду, а не пошук уперед людства, освітлення. Ліндбергом, Чемберліном і Бірдом.

— Світовий з'їзд есперантистів. Пипуті нам: В липні від 25 липня до 4 серпня в р. відбудеться в Дампту світовий з'їзд есперантистів (Esperanto-Weltkongress) на якому будуть присутні всі народи. По інформації, з'ясуванням у секретаріаті конгресу, українці неоголошені. Участь у загальному з'їзді інтереси дуже бажана, тим більше, що в'їзд до Дампту дуже легкий, бо не потрібні паспортів, а вистарчає "документ особисті". В програмі з'їзду є м. ін. залучення на "Esperanto-Platz", дуба, для якої то цілі кожної делегації привезе з собою трохи землі зі своєї батьківщини та виступить в народних строях. Премієними дає за попередній оголошення секретаріат, як також прохання, яке на тиждень має коштувати 25 гульденів данціських, себто около 50 дол. Згодом ухвалити до секретаріату, адресу: юни.

— Жіночі рекорди. У Варшаві траплялась така подія: Сура Крахман привела до комісаріату свого чоловіка, борозного величання, на шнурку. Там завила вона, що привела небезпечного бандита, який украв їй 800 дол. і хотів її вбити. На це муж Сури відповів залучивши голодом, що ніколи грошей не брав і що не він змушується над жінкою, а вона над ним.

— Померла: буши, міністр парського двора Вол. Борисович Фридерикс, помер в Фінляндії в 95 р. життя. — У Саксонії помер талантливий письменник і фелетоніст Герман Вагнер у 48 р. життя. — Помер один з найвідоміших турецьких письменників Ахмед Гімет Бей. Він мав європейську освіту, був проф. літератури в університеті в Стамбулі. Його збірка творів "Корона торія та роз" перекладена на кілька європ. мов. Він був одночасно "маїстром церемоній" останнього каліфа, як Фридерикс — царя. Його похорони були великою національною манифестацією "милосердя" Туреччини.

— Зрадницьке болото на черевниках. У Парижі розкрили одне таємне вбивство зомсім сучасною методою досліду. У "Булонському ліску" знайшли трупа 13-літньої дівчини Бюрію. Її родичам швидко одностайно 3000 фр. Попісля шукала за якоюсь білявою замою, що віддавала вбиту жертву. Підозрювання впадо на одну сербку Курес, особу легкої поведінки. При з'їзді вийшли в неї 2000 фр., 1000 фр. заплатила вона саме за компіре за яке була віддана в неї. Свід крові на паньчості розвинула вона тим, що різала курку. Та її курку різав хто інший, а вона сама не почувала дома в ніч, коли вбито Бюрію. Велі прозвали шоло злиху по-тавердому шолою поліційний хемік, який перерахував болото на черевниках Курес; воно мало тоїсенько ті самі складники, що болото на черевниках убитої.

— Божественний винахідник. У віденському домі божественних свідать проф. техніки д-р Георг Мері, який винайшов там електричну лампу безпечної світлої сили. Цей винахід має величаві практичні значення, бо заощаджує електричну енергію. Мері продав свій патент за 2 міль. дол. американцям і має ще інші винаходи вел. ваги. Тому, що він не відповідав за свої винаходи, заведений для божественних впернулось з домаганням призначити йому куратора для його майна, щоб він нічого не пропав.

— Лакміття богача. Навіть жебрак, коли має жити як аскет може з дітьми діяти до мого майна. Цим дитина врятувала у Парижі випадково жебрак, який падав виснажений з голоду, з коли зробили на цьому реалію, виявилось, що з кожним клаптику вбрання має він банкноти та золоті монети, — разом 20.000 фр. Зос не опадати в милостині за 30 літ.

— Філіатроп-кітотіа. Суперником найбільших державних бібліотек збирає десятиліття літ ставе відтепер приплати книгозбірня каліфорнійського мільонера Іса Сан Маріно Гантінгтона, який усі свої книжки передає заповнювати для загальної освіти. Найстарші, найрідкісні та найдорожчі видання збирає Гантінгтон в Америці та Європі через дослідників знавців літератури, витрачуючи на них мільони. За один рік 1917 видав він на книжки 6 міль. дол.

— Новий англійський мовитовник. Конгрес представників англійської церкви всіх напрямків затвердив 517 голосами проєкт 133 нове видання мовитовника, що відповідало новим сучасним домаганням.

— Сейтова всесична. Військова анція союзи держав переіроюють як Німеччина анція свої тверді на східних кордоні. — На правничій і медичній відділі університету в Бухаресті, румунські націоналісти студенти не хотім допустити жидів до іспитів. — Муссоліні обізнає компіре, загрожуючи власним суворим карами аж до прогнання включно, коли не послухають розпорядку. — Чехослов. уряд призначив 750.000 кор. на виплату школі політ. наук, якої першим відділом буде школа журналістів. — Франц. уряд нагородив америк. летуна кап. Бірда орденю "почесної легії". — У Персії прийняли закон, що міністр не може бути одночасно послом. — Голландська наслідна на престолі кн. Юліана вступила в Лейдський університет. де буде студіювати під керівництвом княжної Бурен. —

Америк уряд анвав 10-центові марки в честь перелету Ліндберга через океан. Тому, що амер. закон забороняє увіковічнювати живих, змінив портрету Ліндберга його апарат "Дух Сен-Ліуї". — Директор найкращого лю-йорського "джезбенду" Поль Утінгс підписав контракт на концерти за 44 тижнів за 528.000 дол., з яких частину дістануть його співробітники негрів. — Відоме видання про новітнішій подорожі Бедекер святкувало цим дитим 100-ті роковини своєї зачати. Перший "Бедекер по Кобленці" вийшов 100 літ тому.

— Друкарські помилки. В нашій анції про аразкий популярний концерт у Львові ("Шло", ч. 152, стор. 4) зайшли деякі помилки, які просимо справити. Так назавче відомого диригента Українського Національного Хору Євсєвського перекручено на Євсєвський. Остання речення має виглядати так: "Дуже бажане, щоб філія "Просвіти" влаштувала такі свята-полони хоч 2-3 рази до-року по своїх округах, бо вони мають велике культурно-виховує значіння".

— Мора на гладкій дорозі і в білий день. В торговий день купив собі один громадянин між іншим і коробку "Елеганту". Підглянув се другий, думаючи, що се "незнати що" заприсяг погане діло. І так сталося. Заведив минули брани місточка, сей другий витяг з під поли залучу закуту залом і тоді давав... або... смерті. Застрелений бідашеско віддав все просячи о життя. І пошож на будуче страшний чинеск громадян, коли сьогодні вже навіть дитина знає, що зелена коробка з написом Елегант і фірмою О. Левинська і С-ка се паста до обину справді найліпша зі всіх паст і своєрідна, але пощо розбивати коли сьогодні вже нема нашої кооперативи, яка не мала би на складі свої пасті і яку кожний може набути, бо найдешевша. 436) 1-1

— По футра! Ідьте до п. Карпяка, щоб перед зимою були готові. Львів вул. Куркова 11а І. пов. на ліво. 49 2-10

Нові книжки і видання.

Журнали і брошури:

Іван Раковський: Наш всесвіт його будова. 3 11 образками. Львів 1927, ст. 29. Накл. Т-ва "Просвіта".

В. Радзкевич: Осін. Читанка для молоді Накл. "Рідної Школи" ст. 33.

С. Шамбінго-В. Антонович: Про життя давніх Словян. Львів 1927, ст. 16. Т-во "Просвіта".

NATIO, pismo poświęcone sprawom narodowości w Polsce, maj. Zmíst: Karol Arlo: Położenie narodowości w Polsce w świetle debaty budżetowej. Dr. J. Schiper: Walka o zmianę ordynacji wyborczej. Otto Ulit: Szkolnictwo mniejszości niemieckiej. Z życia ukraińskiego. Z życia białoruskiego. Z życia żydowskiego. Z życia niemieckiego. Z życia litewskiego.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСНИК. Ч. 1-2. Січень-лютий. Змíst: Від Управи Цесуса. Ежен Маланюк: Вірші. Др. О. Грицай: Василь Стефаник. Ольга Кобилянська: Огрівай Сонце (новела). Др. С. Федорів: Молодий коханий рух. Січень. Робітничі олімпіада чехословацької в Празі. 3 життя українського студентства. 3 життя чужинного студентства. 3 чужих книжок. Ф. К. Шальда: 3 роки упадку.

НОВА ХАТА, журнал для плекання домашньої культури, ч. 7-8, липень-серпень. Змíst: К. Гриневичева: "Почтання"; І. Гургуліана: Народні вишивки; Гіна Кавас: Тітка з розбитим серцем; М. Ф.: Перед новим шкільним роком. Фахові школи в Польщі. О. З.: 3 життя австрійських жінок. А. С.: Темперамент. Моді. Ручні роботи. Річні вісті. О. Л.: Про плекання квітів. Др. С. Парфанович: Руханка і спорт. Приміси.

БОГОСЛОВ'Я, науковий тримісячник. Кн. 2-3. Змíst: о. д-р І. Сліпий: Кілька дят з першої половини життя лужського єпископа І. Боцяна. о. Л. Куніцький: о. д-р І. Боцяна як ректор духовної семінарії. о. д-р М. Горнікевич: о. д-р І. Боцяна — в'язень царської Росії. о. Вас. Матвієнко: еп. І. Боцяна на холмській і волинській Україні в 1917 р. о. Юліан Дзєрович: Огляд письменської діяльності еп. Іос. Боцяна. о. І. Рудович: еп. Іос. Боцяна як громадський діяч. о. І. Рудович: Погляд на історію лужської єпархії. о. д-р А. Ішак: Уніоні і автокефальні змагання на українських землях від Данила до Іандора. Огляд і оцінки. Вибрані питання. Богословське Наукове Тов-во.

СВІТ ДИТИНИ. Ч. 7. липень. 21 віршів, оповідань і казок з ілюстраціями.

Панятаймо: Рідна Школа — це на родня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Посмертні згадки.

Гонората з Максимовичів Володимира, жєна парокха і крилошанина в Сокалі померла дня 1. липня ц. р. по довгий а важкій недугу у 60-тому році життя. Покійна належала до тих крапчих свящє-

ничих жінок, котрі живо цікавляться на-родини і громадянськими справами. Будучи ще у Краківці яворівського повіту належала до основних першої в цілій Галичині філії Тов. "Жіноча Громада", де щиро працювала над створенням закоронки і улаштувала всілякі курси. Вістак в Сокалі була основницею філії Тов. "Союз Українок" і дуже багато труду положила в роках 1918-20 працюючи по шпиталях і опікуючися полоненими і раненими українськими стрільцями. Як постійний і світлий був характер Покійної свідчить подія в таборі полонених на Дюбю, де Покійна відважуючи свого полоненого сина старшину УСС. на візаваня дижуного старшини балакати з сном по польськи відповіла, що не має з своїми дітьми балакати чужою мовою і зреагувала з відважним сном. Знали і любили Покійну всі в повіті за її все погідну і веселу вдачу та поважали за її активність і сталий характер. Вже важко хора цікавила надалі всіма проявами народнього життя і раділа всіма здобутками. Померла залишаючи у серцях всіх, що її знали глибокий жал. Хай земля котру Покійна так щиро любила буде її пером. В. П. П.

ОПОВІСТКИ.

Сходили С. У. А. в Тернополі. В суботу 16. липня ц. р. о годині 5:30 по полудні в львівській читальні "Просвіти" в Тернополі вул. Мішкєвича (дім "Просвіти") відбудуться сходили делегатів С. У. А. Тернопільщини і Березишини при співучасті делегатів Головного Відділу С. У. А. з слідуємим дивним порядком: 1) Звіт делегата Тернопільщини — д-р Ст. Врикович. 2) Звіт делегата Березишини — д-р Михайло Західний. 3) Карне законодавство по війні — реф. д-р Марія Глушкевич. 4) С. У. А. і його делегатури — реф. д-р Роман Домбчевський. 5) Внесення. Просимо всіх товаришів делегатів Тернопіль і Березишини обов'язково явитися. Пожадана була би участь товаришів з делегатів Чортків і Золочів. — Др. Степан Биківич, делегат С. У. А. Тернопіль. Др. Михайло Західний, делегат С. У. А. Березишини. 1-2

ХІ. плаваний курін' ім. Гетьмана Івана Мазепи в Станіславові переслав до Адміністрації "Діла" 35 зол. на інвалідів У. Г. А. замість віни на могили стрільців в часі Зелених свят. 1-1

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ.

ТРЬОХ учеників, перемиської гімназії, наїде мешкання з удержанням — совісна опіка — фортеця дома. Інформацій уділит: радник Кушик, Перемишль, Словаського 67. 57 1-2

НА липень, серпень, вересень мешкання в горах з цілим удержанням 5 зол. денно: З. Біласова, Лихохора, п. Висоцько вижне. 58 1-2

5 моргів поля біля підгірського міста, о-казівно на продаж "Нагода" до Адміністрації "Діла". 59 1-2

ПРИМЕТЬСЯ львівського хлопця на практику до корінного склепу під "склеп" до Адміністрації "Діла". 60 1-2

2 ЗОЛ. коштує срібний ланцюжок на шнур у Мандла, Коперника 14. 1773д 12-2

ВІЖУТЕРІО, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиліт в цілм краю звісна фірма Іван Зельтенрайх, Льв., Марійська пл. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3а) 3-2

РУТИНОВАНИЙ кондіцієнт адвокат, прийме посаду в адвок. канцелярії від 1. VIII. п. р. може вести канцелярію самостійно. Зголошення до Адм. "Діла" під "Рутинований". 34 2-2

БОТРА українка, панна хоче одружитися з молодим, абороним, працьовитим, а може й гарним мужчиною та допоможе йому покінчити фармакологію. Рефлектується тільки на шире, розважливе не надто багату, добре виховану, адовору панну до літ 25. Відбитий від своїх в далекій стороні шукаю цю дорогою дружину. Зголошення до Адміністрації "Діла" під Молодий каменяр. За всяку дискрецію ручу. Аноніма не приймаю. 51 2-2

ЗАЛІЩИЦЬКІ морелі, вибрані свіжо рвані, найліпшої якості 5 кг. 18 зол. 50 сот., 10 кг. 35 зол. 50. Франко за післяплатою вислав Віктор Ниссбраух Заліщиці. 52 2-6

ШЕНКЛІВНА Пекарська 44. Кваліфікаційний курс, есенуально також маторальний від 12. липня. Трицятий рік існування. Около 1.500 апробованих. 14-15

МОРЕЛІ заліщицькі, світової слави, 1-ої сорти, вислав в 5 кг. кошиках опадчено за післяплатою 18 зол. 15 сот., А. Венкер, експорт овочів в Заліщицях. 6-10

ОГЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Д-р М. ФАБРИНГ у внутрішніх некутан орз. від 8-18 і від 3-4 Пересітлення Рентгенон Півення Діагностика — Альбіт пл. Смолян ч. 5. (Кіно Марусєвська) Тел. 41-30 2060 11-2

ДЕНТИСТ

Б. ЛЬОКЕР в Станіславові вул. Собіського 14.

Спеціаліст: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і біленькі зуби. — Приступні ціни — догідні умови 15 6-47

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра. Симона Раппалорта Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/п.

Пльомбування й винищення зубів без болу. Штучні зуби в каучуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провільні поладжується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 26 Полєкші в сплатах. 4-5

Перша і друга часть історії політичної думки галицьких Українців, до часу світової війни, написані д-ром Костем Левинським. вже вийшли з друку і мож купити в книгарні Наукового Товариства імені Шевченка у Львові, Ринок ч. 10.

По розпродажі цього тому вийде другий том споминів д-ра Костя Левинського п. з. Наші політичні змагання у світовій війні, 1914-1918. 12 3-2

Конкурс.

Головна Управа "Рідної Школи" у Львові розписує конкурс на управителя д-гімназії "Рідної Школи" в Коломиї. Визначана кваліфікація: учительська практика, повна кваліфікація, платня як у держ. гімназії. Належнито удокументовані просьби вносяти до Головної Управи "Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10/п. в речинні до 31 липня ц. р. 2471 3-3

Конкурс.

Муз. Товариство ім. М. Лисенка у Львові розписує отскі конкурс на посади учителів музики: для філії Стрий (ім фортеп'яні і скрипки), Філії Дрогобиць (ім фортеп'яні і скрипки). Подання належить вносити через виділ довідної філії до Головного Відділу найдалше до 15. серпня 1927 р. 54 2-2

За Виділ Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові:

М. Федусевич секретар. І. Приймал голва.

ДІМ ГЛИНЯНСЬКИХ КИЛИМІВ

ГОЛОВНИЙ СКЛАД

Львів площа св. Духа

біля Віденської каварні і костела 00.

Есуйтів

звідомляє, що з днем 1 липня 1927 відкрито філію в Заліщицях, Ябонюві, Косові і Вікні.

Поручається килими різних розмірів і дєсенів першорядної якості, також когрові кили, подорожні пледи, кили, фіранки, портієри і т. п.

Догідні умови сплати.

45.

Знаменитий лічничий середилих при всіляких жєлудкових болях.

Побуджує апетит, вміщує жєлудок і усуває перешкоди при травленню, як також успішно діє при запорі.

Головний склад Аптика SANITAS

Львів вул. Львівська ч. 48.